

I. F. E. A.

ASSOCIAZIONE ITALIANA FERROVIERI ESPERANTISTI

Aderente alla INTERNACIA FEDERACIO ESPERANTISTA FERVOJISTA (I. F. E. F.);
alla UNIVERSALA ESPERANTO ASOCIO (U. E. A.) e alla FEDERAZIONE ESPERANTISTA ITALIANA (F. E. I.)
Sede Centrale: Dopolavoro Ferroviario - Piazza Calderini 4 - Bologna (Italia)

Informal Bulteno

ITALA FERVOJISTA ESPERANTO - ASOCIO

REDAKTEJO: Bologna - Via Donato Creti N. 61 - Tel. 59-071

REDAKTORO: Gimelli p. l. Germano

N°6 - Febbruario 1954

UN ESEMPIO DA IMITARE

UN PROGETTO DI LEGGE RELATIVO ALLA INTRODUZIONE DELL'ESPERANTO NELLE SCUOLE, E' STATO PROPOSTO E DEPOSITATO NEGLI UFFICI DELL'ASSEMBLEA NAZIONALE FRANCESE.

E' una notizia che abbiamo stralciata dall'Informa Bulteno, mese di Febbraio, dell'Associazione Ferrovieri Esperantisti Francesi.

Non sappiamo quale sarà il successo di detto progetto, ossia se sarà approvato o meno da quel Parlamento. Certamente è un passo avanti che fa l'Esperanto, se si impone all'attenzione di un parlamento europeo, se si impone all'attenzione di una assemblea internazionale quale è l'Unesco, dove ancora una volta sarà preso in esame nel prossimo autunno, l'uso di una lingua universale, in queste cose l'Esperanto.

Un esempio da imitare da parte dei nostri parlamentari italiani, i quali, quando si saranno veramente resi conto del valore dell'esperanto e della sua facilissima applicazione in ogni campo, esaminando a fondo e non troppo superficialmente il problema, potranno agevolmente constatare quale utilità potrebbe avere questa lingua ausiliaria Internazionale quale mezzo di diretta comprensione fra i popoli; mezzo che certamente potrebbe accelerare considerevolmente il raggiungimento di quella pace, che purtroppo, fino ad ora, viene promessa e prospettata in mille modi, ma soltanto a chiacchiere.

Comunque all'On. M. LEFRANC, deputato al Parlamento Francese, che ha presentato il progetto per l'introduzione dell'Esperanto nelle scuole, pur non sapendo a quale partito appartenga, vada la nostra simpatia, vada la simpatia dei Ferrovieri Esperantisti Italiani.

IL SEGRETARIO

Nota di redazione:

Siamo a conoscenza che a Torino è in atto un numeroso Corso di Esperanto, frequentato da operai di diverse officine Torinesi, tenuto dal valoroso Samedeano Eduardo ZUMBO, rappresentante della nota rivista Esperantista Cinese: "El Popola Ĉinio". All'insegnante ed agli scolari, il nostro affettuoso saluto.

L A M I S T E R A U N I V E R S O

Vivante en la spaco sur malgranda ero de materio, la homo de post jarcentoj mire rigardas la miriadojn da mondoj, kiuj, supre malsupre, ĉirkaŭas lin Kaj vane li en ĉiuj tempoj klopodis ekkoni la misterajn enigmojn de tiu ĉi miriga scenajo.

Fakte ĉie ĉirkaŭe milionoj da astroj drivas en la profundo de la ĉielo. Se ni povus atingi tiujn stelojn, aliaj senlimaj spacoj en la stelaj abismoj malfermiĝus al niaj rigardoj. Kaj poste able denove aliaj milionoj prezentus siajn ĉiuj obeemaj al leĝoj precizaj kaj harmoniaj.

Koni la devenon kaj la ĝeneralan planon de la la Universo, precize scii nian lokon en ĝia mezo, koncepti la nemezureblajn abismojn, kiuj disigas nin de aliaj astroj en la spaco, kies limojn ni povas mezuri, jen nur kelkaj el la plej mal-lumaj misteroj, kiujn la homa menso en la pasintaj jarcentoj ne sukcesis klarigi.

En la pasinteco la homo unue sukcesis difini, ke la tero estas rinda, poste ke ĝi turniĝas ĉirkaŭ sia akso en 24 horoj kaj fine ke ĝi bezonas unu jaron por sia rondirado ĉirkaŭ la suno. Poste, en la jaro 1610-a, venis la malkovro de la lorno, per la eltrovo de Galilei, kiu malfermis al la homaj esploroj novajn horizontojn.

Dume estis konata la Sunsistemo: oni sciis, ke ĉirkaŭ la suno rondiras korpoj nomataj planedoj. Nia tero estas unu el tiuj planedoj. Post la perfektigo de la optikaj instrumentoj, niaj scipovoj ankoraŭ plilarĝiĝis.

Oni sciis, ke preter la limoj de la Sunsistemo venas malpleno de trilionoj da kilometroj, en kiu oni ne trovas astrojn. La Suno kun sia planeda kunularo kaj satelitoj regas suverene meze de senlima dezerto.

Sed post tiu malpleno troviĝas la steloj, kiuj kiel oraj punktoj ŝajnas semovaj sur la ĉiela volbo. Reale ili estas inkandeskaj globoj, kiuj je fantasta rapideco trakuras la spacon, ĝuste kiel nia suno, kiu kun sia planeda kunularo sin movas en iu direkto kun rapideco po 20 kilometroj sekunde.

Kiun lokon ni okupas meze de miliardoj da sunoj atingeblaj per niaj instrumentoj? Kaj tiuj mondoj, kiuj ĉirkaŭas nin, ĉu ili estas neregule dissemitaj en la spaco aŭ ĉu leĝo difinas iliajn lokojn?

Por havi etan ideon pri la distancoj de la ĉielaj korpoj, ni supozu komenci vojaĝon kun la rapideco de la lumo, tio estas po 300.000 kilometroj sekunde. De, foririnte de la Tero, ni post unu sekundo jam alvenus sur la Luno, kaj post preskaŭ 9 minutoj ni estus sur la Suno. Por alveni al la orbito de Neptuno t.e. preskaŭ al la ekstrema limoj de la Sunsistemo, necesus al ni 5 horoj.

Poste ni devus trapasi la grandan malplenton, kiu apartigas la Sunsistemon de la steloj. Kvankam kurante kun la kapturiga rapideco de la lumo, kiu, kiel ni diris, superas unu miliardon da kilometroj en horo, ni devus vojaĝi seninterrompe dum kvar jaroj, tra tiu dezerto, antaŭ al alveni ĝis la "Proxima Centauro", kiu estas la stelo al ni plej proksima. Nehaltante ni post preskaŭ 5 aliaj jaroj alvenus al la fulguranta "Sirio". Paŭrigante, ni, post 29 jaroj, venus al "Vega", post 43 jaroj, ni superflugus " Capella'n ", kaj fine, post 47 jaroj, ni alberdiĝus sur la polusan stelon. Post 100, 200, 500, 1000, lumojaroj kaj pli, ĉio estus fulgurado de milionoj da mondoj inkandeskaj.

Sed tiuj ĉi distancoj estas ankoraŭ nenio, kompare tiuj, kiuj disigas nin de la grandaj spiralaj nebulozoj. Kio estas tiuj nebulozoj? Ili estas gigantaj amasoj da steloj, kiuj, pro siaj grandaj distancoj, aperas al ni kiel makuloj blankiĝantaj. La usonaj atronomoj (kiuj posedas la plej potencajn teleskopojn) taksis la distancon de la nebulozo "Andromedo" (eble unu el la plej proksimaj) je unu miliono da lumjaroj. Tio signifas ke la lumo, kiu nun alvenas sur la Teron el tiu nebulozo, fariris el ĝi antaŭ miliono da jaroj (ĉiam kurante po

300.000 kilometroj sekunde). Sed kiel ni diris, la nebulo de "Andromedo" ne estas la plej mal malproksima, ĉar per la potencaj amerikaj teleskopoj oni ekvidas aliajn senfinajn korpojn ankoraŭ pli malproksime.

Kaj ĵen ekaperas ĉi-rilate la malnova kaj diskutita demando, ĉu la Universo estas scienculoj asertas ke la Universo ne havas finon.

Fakte laŭ fundamenta aksiomo de tiu ĉi skolo, la materio estus eterna kaj precie ĝi ne havus komencon nek finon.

Per tiu metodo oni glitus de la senfino de la spaco al la senfino de tempo kaj oni finos tiel validigi la fundamentan teorion de la materialismo.

Sed laŭ kiuj rezultoj tiuj ĉi scienculoj riskas proklami la eternecon de la materio kaj konsekvence ankaŭ la senfinecon de la Universo? Tiuj ĉi asertoj estas ĥimeraj kaj nenio rajtigas nin jesi, ke la Universo estas senfina en la spaco kaj tempo.

Por ni senfina signifas simple senlimo. Io ni estas en la abstrakte, ĉar ĉiu reala grandeco estas mezurebla. Ĝi tial povas esti esprimata per ciferoj kaj ciferoj ĉiam superas unuojn konkretajn kaj apartajn.

Do kiel estas eble unuflanke konsideri nombron de realaj kaj konkretaj unuoj kaj aliflanke doni al tiu sama nombro la koncepton de limnigi?

Ni skizis tiel rapidegan kaj nekompletan rigardon je niaj scioj, sed ni devas konfesi, ke la homo, malgraŭ siaj senĉesaj klopodoj devas konfesi sian absolutan nescion pri la gigantega kaj mistera strukturo de la Universo.

Ettore Dominici

(Trad. el la itala revuo "La Scienza del Popolo" de Giacomo Rose. Trieste)

RADIO ROMA = DISSENDOJ EN ESPERANTO

Marto 1954a

- merkredon, la 3.an - Novaĵoj el Italujo
- vendredon, la 5.an - Vincenzo Monti, okaze de la 2.a centjara datreveno de la naskiĝo
- merkredon, la 10.an - IV.a Festivalo de la itala kanzono
- vendredon, la 12.an - Leterkesto kaj bibliografio
- merkredon, la 17.an - Karl Vanselow, la verŝtela trobadoro
- vendredon, la 19.an - Italaj belartaj urboj: Venecio
- merkredon, la 24.an - Sardinia folkloro
- vendredon, la 26.an - Giacomo Puccini, okaze de la 30.a datreveno de la morto
- merkredon, la 31.an - Enrica Crescentini, itala poetino (Marzotto-premio 1953 Unua verko)

Aprilo 1954.a

- vendredon, la 2.an - Leterkesto kaj bibliografio
  - merkredon, la 7.an - Novaĵoj el Italujo
  - vendredon, la 9.an - SASSARI: la urbo de la 26.a Nacia Kongreso de la italaj esperantistoj
  - merkredon, la 14.an - Memore al I.ro L.L. Zamenhof
  - vendredon, la 16.an - La Sankta Vendredo
  - merkredon, la 21.an - Naskiĝo de Romo
  - vendredon, la 23.an - Italaj belartaj urboj: ASSISI
  - merkredon, la 28.an - Gajaj italaj kanzonoj de la IV. Festivalo
  - vendredon, la 30.an - Leterkesto kaj bibliografio
- Prelegas: ĉiumerkede-S.ro Luigi Minnaja

" ĉiuvendrede-Prof.ro D.ro Vincenzo Musella
La dissendoj okazas de h. 18,50 ĝis h. 19,10 (M.E.T.)

Velocitatoj: metroj 31,35 = Mc/s. 9,52 kaj metroj 49,92 = Mc/s 6,01

NOTO - Bv. adresi la korespondajoin al:

RADIO ROMA - Casella postale 320 - Roma (Italia)
aldonante nek la nomon de la Fakestro, nek la
nomojn de la Prelegantoj.

Ne forgesu aŭskulti niajn dissendojn kaj, kio pli gravas,
konigi viajn impresojn, sugestojn, kritikojn, k.t.p.

La Fakestro

A. B l a s i m m e

INTERNA IDEO - Mia patrujo estas la mondo, aŭ pli bone dirante, la tuta universo.
Ĉiuj homoj estas fratoj egalaj de la naskiĝo ĝis la morto.

Mi amas Italion, kie mi naskiĝis kaj vivadas, sed mi amas ĝin sen forgesi la
tutan homaran familion.

Ni ĉiuj veraj gesanideanoj devus konsideri la limojn kiel baroj, kiuj aparti-
gas la homojn kaj produktas, per la tro egoistaj aferoj, militojn.

Ni ĉiuj devus labori nur pro la komuna bono kaj akiri universalajn regadon
kaj leĝon.

ONI DIRAS: Kiam la Itala reĝo Viktoro Emnuelo II[^] kune kun Jozefo Garibaldi
kaj Mazzini atingis bonan sukceson en la itala "Risorgimento", Mazzini kaj Ga-
ribaldi ne volis daŭrigi la monarkian regadon. Garibaldi kontraŭe al la deziro
de Mazzini cedis al la reĝo Viktoro Emanuelo II[^]; pro tio, Mazzini kontraŭ Ga-
ribaldi diris la jenajn vortojn: Kara Jozefo, vi flegas karoton, kiun kreskintan
vi tre bone gustumos . . . . . !

PER GLI ESPERANTISTI COLLEZIONISTI

Da alcune parti d'Italia ed anche dall'estero, ci si domanda di far stampare
una cartolina ricordo del nostro 6° Congresso e far confezionare un timbro po-
stale per l'annullamento dei francobolli.

Comunichiamo che a tutto abbiamo già provveduto da tempo pubblicando un tipo
di cartolina postale con 6 diverse vedute di Verona, mentre abbiamo provveduto
ad inoltrare richiesta all'Amministrazione delle Poste perchè ci sia confezio-
nato un timbro postale con la dicitura: "6[^]Int.Kong.Esperantaj Fervojistoj".

L'annullamento dei francobolli con il timbro speciale verrà fatto solo nei
giorni 3 e 4 Maggio p.v. nella sede del Congresso.

E con questo riteniamo di aver soddisfatto il più esigente dei collezionisti,
Esperantisti o no.

CONVEGNO IN VERONA "PRO CONGRESSO"

Il 6 Marzo p.v. alle ore 21, presso la sede del Popolavoro Ferroviario in Ve-
rona, Via XX Settembre n°17, convegno di tutti gli Esperantisti Veronesi, (nessu-
no dovrà mancare) e degli Esperantisti tutti di altre località che vorranno par-
teciparvi. Tema della riunione:

"VI° Congresso Internazionale Ferrovieri Esperantisti"

VENECIA EKSKURSO - La notizia apparsa sull'"Esperanto", organo della F.E.I.,
che la gita dei congressisti a Venezia, comporterà una spesa di £.22.000.= è do-
vuta ad un eccesso di entusiasmo del tipografo. Per quanto un'escursione a Vene-
zia, in modo particolare per stranieri, sia sempre una super gita, il costo di
essa si mantiene sulle £.2.200.= e comprende quanto in altro nostro Bollettino,
abbiamo pubblicato in proposito. Ci sarà quanto basta per soddisfare il più esi-
gente dei gitanti.

JE LA LASTA HORO - Telefono sedas al ni sciigon de Verona: aliĝiloj estis sen-
dataj de Aŭstrujo kaj Anglujo ! - Kiom da personoj ĉeestos la Kongreson? Ja, mul-
tai, en opinias pli ol nia antaŭvido. La L.K.K., ni estas certaj, pretigos ĉiun
parton por la tuta fervojistaro. Estu kio ĉi ĉi venenaj multnombre en Italujo!

TABELO POR RAPIDE TROVI LA DATOJN DE ĈIUJ DIMANĈOJ (DO DE ĈIUJ SEMAJNOTAGOJ) DE LA NASKIĜO DE JESUO KRISTO ĜIS LA JARO 2099.

I		II										III			
centoj	adiciota numero	centoj	JARUNUOJ										MONOTOJ	ADICIOTA NUMERO	
0	0	0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	JANUARO	1	2
1	1	10	1	0	6	4	3	2	1	6	5	FEBRUARO	5	6	
2	2	20	4	3	1	0	6	5	3	2	1	0	MARTO	5	
3	3	30	5	4	3	2	0	6	5	4	2	1	APRILIO	2	
4	4	40	6	4	3	2	1	6	5	4	3	MAJO	0		
5	5	50	0	6	5	3	2	1	0	5	4	JUNIO	4		
6	6	60	1	0	6	5	4	2	1	0	6	JULIO	2		
7	7	70	3	2	0	6	5	4	2	1	0	6	AŬGUSTO	6	
8	8	80	4	3	2	1	6	5	4	3	2	SEPTEMBRO	3		
9	9	90	6	5	3	2	1	0	5	4	3	2	OKTOBRO	1	
			2	6	5	4	2	1	0	6	4	3	NOVEMBRO	5	
			0	1	6	5	4	3	1	0	6	5	DECEMBRO	3	
			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9			
													JARUNUOJ		

dekaj da jaroj
 nuntempa kal. malnova kalend.
 { 3 }
 { 4 }
 { 5 }
 { 6 }
 { 0 }
 { 1 }
 { 2 }
 { 0 }
 { 2 }
 { 4 }
 { 5 }

← POR SUPERJAROJ

INSTRUKCIO: SUMANTE LA TRI ADICIOTAJ NUMEROJ, REZULTAS LA DATON DE UNU EL LA DIMANĈOJ DE LA SERĈATA MONATO.

EKZEMPLE: EN KIU TAGO NASKIĜIS NIA MAJSTRO LA 14-AN DEC-ON 1885-AN. NI SERĈU LA DIMANĈON $2+4+3=9$. DO, LA NAŬA DE DECEMBRO DE LA JARO 1885 ESTIS DIMANĈO. KONSEKVENCE - LA 14 NASKOTAGO DE ZAMENHOF - ESTIS JAŬDO.